

Parter och domslut

Alf Larsson

Parter

Tilltalad

ALF Lennart Larsson, 19610112-9358

Sundvägen 4, 663 41 Hammarö

Medborgarskap: Norge

Offentlig försvarare

Advokat Jesper Arvenberg

Advokatfirman Arvenberg AB

Västra Torggatan 11, 652 25 Karlstad

Åklagare

Kammaråklagare Katarina Ström Lindberg

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Karlstad

Box 1907, 651 19 Karlstad

Målsägande (part)

PETER Leif Stefan Ahlqvist

Målsägandebiträde

Advokat Erik Königsson

Advokat Erik Königsson AB

Herrgårdsgatan 6, 652 24 Karlstad

Målsägande (part)

Fredrik Johansson

Företräds av åklagaren

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 188

651 05 Karlstad

Besöksadress

Västra Torggatan 13

Karlstad

Expeditionstid

måndag - fredag

08:00-16:00

Telefon

054-14 84 00

E-post

varmlands.tingsratt@dom.se

Webb

www.varmlandstingsratt.domstol.se

Domslut

Brott som Alf Larsson döms för

Försök till mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2023-07-19, Hammarö kommun

Olaga hot, 4 kap 5 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2023, 2023-05-13, Hammarö kommun

Påföljd

Fängelse 12 år

Häktning m.m.

Alf Larsson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Alf Larsson ska betala skadestånd till Peter Ahlqvist med 205 950 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning om 200 000 kr och ersättning för sveda och värk om 5 950 kr. Alf Larsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 19 juli 2023 tills betalning sker.

Alf Larsson ska betala skadestånd till Fredrik Johansson med 10 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning. Alf Larsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 maj 2023 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Tingsrättens förordnade från den 10 oktober 2023 om kvarstad på 258 400 kr ska bestå till summan av 205 950 kr, överstigande summa ska hävas. Förordnandet ska gälla till dess två månader har förflutit efter det att domen har vunnit laga kraft eller verkställighet dessförinnan skett.

I beslag tagen machete förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten, 2023-5000-BG82860 p 1).

Brottsofferfond

Alf Larsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Jesper Arvenberg får ersättning av staten med 137 749 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 100 749 kr arbete
- 9 450 kr tidsspillan
- 27 550 kr mervärdesskatt

Erik Königsson får ersättning av staten med 59 609 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 44 649 kr arbete
- 3 038 kr tidsspillan
- 11 922 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 60, 2023-10-11, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Alf Larsson ska dömas för försök till mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 FÖRSÖK TILL MORD (5000-K877365-23)

Alf Larsson har försökt döda Peter Ahlqvist genom att hugga honom i bakhuvudet/nacken med en machete vilket orsakade Peter Ahlqvist sårskada och blödning. Alf Larsson har i samband med hugget sagt eller skrikit "vill du dö" eller "du ska dö" eller liknande uttalande. Det hände den 19 juli 2023 på Sundvägen, Hammarö, Hammarö kommun.

Fara för brottets fullbordan har förelegat eller var utesluten endast på grund av tillfälliga omständigheter.

Alf Larsson begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 60, 2023-10-11, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Alf Larsson ska dömas för olaga hot enligt 4 kap 5 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2023.

Gärningsbeskrivning

2.1 OLAGA HOT (5000-K562259-23)

Alf Larsson har hotat Fredrik Johansson genom att upprepade gånger skrika eller uttala hot med innebörd att han ska sticka kniven i honom. Det hände den 13 maj 2023 på Sundvägen, Hammarö, Hammarö kommun.

Hoten var sådana att Fredrik Johansson kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin egen personliga säkerhet.

Alf Larsson begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Alf Larsson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Peter Ahlqvist har begärt att Alf Larsson ska betala skadestånd med 258 400 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning om 250 000 kr och ersättning för sveda och värk om 8 400 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 19

juli 2023 tills betalning sker.

Fredrik Johansson har begärt att Alf Larsson ska betala skadestånd med 20 000 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 13 maj 2023 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Det yrkas att tingsrätten förordnar att den av Värmlands tingsrätt beslutade kvarstaden avseende Alf Larssons egendom om 258 400 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 19 juli 2023 tills betalning sker, ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

Det yrkas att i beslag tagen machete förverkas från Alf Larsson enligt 36 kap 2 § brottsbalken (Polismyndigheten, 2023-5000-BG82860 p 1).

3. Domskäl

3.1 Inställning

Alf Larsson har förnekat båda gärningarna. Han har bestritt Peter Ahlqvists och Fredrik Johanssons skadeståndsanspråk och inte vitsordat något belopp som skäligt annat än sättet att beräkna räntan.

Alf Larsson har medgett yrkandet om förverkande av beslagtagna machete. Han har bestritt yrkandet om kvarstad avseende Alf Larssons egendom.

3.2 Utredningen

På åklagarens begäran har förhör med målsägandena Peter Ahlqvist (åtalpunkt 1) och Fredrik Johansson (åtalpunkt 2) hållits. Vidare har på åklagarens begäran förhör med vittnena Eva-Lena Ahlqvist, Hans Byberg och Ivan Sokolowski hållits gällande åtalpunkt 1 och med vittnena Patrik Karlsson och Ann-Sofie Nilsson gällande åtalpunkt 2.

Åklagaren har som inledning till förhören med Peter Ahlqvist och Alf Larsson spelat upp de rekonstruktionsfilmer som gjorts under utredningen och som visar målsägandes och tilltalads olika versioner av händelseförloppet.

Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av stämningsansökan samt del av videor från gripandet och från första förhöret med Alf Larsson. På åklagarens begäran har även syn hållits av macheten. Alf Larsson har åberopat delar av en Messenger konversation i en grannchatgrupp. Avseende åtalpunkt 2 har ingen skriftlig bevisning åberopats.

Av synen och den skriftliga bevisningen i målet framgår bl.a. följande.

Macheten

Macheten väger 626 g. Den är totalt 51 cm lång varav bladet är 32,5 cm. Eggen är slipad och innehåller en del ojämnheter. Den är inte vassare än att det vid synen går att trycka fingrarna lätt mot eggen utan att skada sig. Macheten hittades av polisen, slängd i ett buskage nära Alf Larssons bostad efter händelsen. Peter Ahlqvists DNA återfanns på macheten (Grad +4).

Uppspelning av larmsamtal

Av samtalet framgår i huvudsak följande. Eva-Lena Ahlqvist ringer 112 och uppger att hennes man, Peter Ahlqvist, blivit huggen i huvudet av grannen med en machete. Hon uppger att grannen heter Alf Larsson och att han är kvar hemma hos sig. Hon berättar om konflikten med grannen som varat under

lång tid. Hon uppger att Peter Ahlqvist håller ett tryck mot skadan med en handduk i avvaktan på ambulansen.

Brottsplatsen

Peter Ahlqvists blod finns på gräset, på altanen och på stentrappan. På bilder syns en gjuten plint och på en film syns hålet efter att plinten avlägsnats. I hålet syns vanlig jord med inslag av sand och småsten. Det syns inga rotdelar, varken små eller större rötter, i eller runt hålet där plinten gjutits.

Undersökning av Alf Larssons telefon

Det framgår att Alf Larsson dagen före händelsen har spelat upp Youtubeklipp med titlar som "Vad du inte bör göra i rättegången" och "När får polisen stoppa dig?" och "När får polisen komma in?". Det framgår inte att Alf Larsson aktivt använt sig av sökord för att hitta klippen.

Peter Ahlqvists skada

Av fotografier framgår ett långt sår i baksidan av huvudet från örat och bakåt. Såret är sytt. Av journalanteckningar framgår bl.a. att sårskadan var djup med skador på senor, muskler och kärl. Kirurgläkaren har beskrivit en riklig blödning vid borttagande av tryckförband. Skadan beskrivs som 10 cm lång och glipar upp till 6 cm med ett djup av 8 cm. I botten sågs skadad nackmuskulatur och benhinnan som glipar 0,8 cm. Eftersom det var risk att kotartären var skadad genomfördes datorskiktsröntgen. Peter Ahlqvist fick stanna ett dygn på sjukhuset.

Av rättsintyget framgår bl.a. följande. Utseendet och beskrivningen av skadan talar starkt för att den orsakats av skärande eller huggande våld med vasst tillhygge som är förenligt med den avbildade macheten. Skadans djup talar för att minst måttlig kraft använts. Det har bedömts som möjligt att ett hugg med macheten kan ha orsakat skadorna på det sätt som målsäganden har uppgett. Det går inte att utesluta det scenario som misstänkt uppgett. Kraften som i så fall krävs i en sådan knuff beror dels på kraften som man håller emot det vassa tillhygget med, men dels hur stor del av den vassa eggen som dras mot mjukdelarna och hur vasst tillhygget är. Att Peter Ahlqvist var cirkulatoriskt stabil när han kom till sjukhuset utan tecken på blodförlust talar för att skadan inte var livshotande. Det är dock svårt att avgöra ur stor blodförlusten varit om man inte haft tryck mot skadan tidigt och gjort det man gjorde för att stoppa blödningen. Det går inte att utesluta att det hade kunnat utvecklas till en livshotande blödning från skadan om den lämnats obehandlad. Skadan förlöper mindre än en centimeter från ett större kärl, kotartären, som löper längst sidan av kotpelaren. Om den blivit skadad skulle blödningen blivit större, snabbare och sannolikt livshotande. Det hade inte krävts mer kraft än den som använts för att skada denna artär, men en något annorlunda riktning. I övrigt finns näraliggande vitala organ som hjärnan och övre delen av ryggmärgen. För att skada dessa hade en mycket större kraft krävts eftersom de är skyddade av benstruktur.

Videoklipp från gripandet av Alf Larsson samt från första förhöret med Alf Larsson

Av videoklipp med kroppskamera vid gripandet av Alf Larsson i samband med att hans bil stoppades framgår att han berättade om att Peter Ahlqvist skadat sig på spaden när de bråkade. I första

polisförhöret när Alf Larssons offentliga försvarare också var närvarande berättade Alf Larsson detaljerat om hur det gick till och att det var en spade som han skadat Peter Ahlqvist med. Han visar och berättar hur han höll spaden och hur han råkade skada Peter Ahlqvist med spaden.

Alf Larsson har återopat meddelanden ur en chatgrupp på Messenger

Gruppen består av ett antal grannar. Av meddelanden framgår att Peter Ahlqvist skriver att det borde bli en gemensam anmälan mot Alf Larsson snart. Det framgår också att grannarna tycker man ska göra en orosanmälan avseende Alf Larssons son. Peter Ahlqvist skriver om att Alf Larsson har blockerat honom och hans kärra och att Alf Larsson uppgett att han lovat gräva ned Peter Ahlqvist.

Inledningsvis framgår följande.

Alf Larsson och Peter Ahlqvist bor grannar. Det är utrett att det mellan Alf Larsson, Peter Ahlqvist och några andra grannar varit en flera år lång konflikt om markanvändningen och strandskyddet på fastigheterna. Det är vidare utrett att Alf Larsson beslutat sig för att gjuta en plint på en allmänning för att sätta stopp för, så som han anser, obehörig trafik. Peter Ahlqvist blev orolig att Alf Larsson skulle gräva sönder hans vattenledning som går i marken vid plinten.

Peter Ahlqvists berättelse

Från rekonstruktionsfilmen

Peter Ahlqvist kom gående mot platsen för plinten när han i ögonvrån såg Alf Larsson som sprang fram mot honom. Peter Ahlqvist höll sin telefon i handen. Alf Larsson kom springande från sitt garage. Peter Ahlqvist trodde att Alf Larsson skulle skälla på honom. Peter Ahlqvist vet inte om han stannade till just innan hugget kom eller om han fortsatte gå framåt. Han såg inte att Alf Larsson hade något med sig i handen. Det var först i huggögonblicket som han såg att Alf Larsson höll i en machete. Han ramlade ihop på backen när han fick hugget. Alf Larsson ryckte telefonen ur näven på honom och kastade den en bit. Alf Larsson böjde sig över honom när han låg ned och frågade: "Vill du dö?" Peter Ahlqvist sa: "Nej" och tog sig upp, tog telefonen och sprang. Han tror inte han skulle greja en smäll till. Han kände att blodet rann och tog sig för nacken. Han vet inte vad som hände med Alf och macheten. Han skrek till sin fru att ringa ambulans. Han höll tryck mot skadan. Han är övertygad om att han skulle få ett hugg till om han legat kvar.

Kompletterande frågor

När han nu ser filmen tänker han att Alf Larsson inte kom springande lika snabbt i verkligheten som i filmen. Alf Larsson kom närmare innan han började springa mot honom. Peter Ahlqvist skulle gå fram och titta så Alf Larsson inte grävde där vattenledningen var. Han hade med telefonen för att ta en bild för att skicka till markägaren om att Alf Larsson inte fick gräva där vattnet gick. Alf Larsson kom springande och gav honom direkt ett hugg. Han såg att Alf Larsson stod vid sitt garage och då tänkte han att det var lugnt att gå fram och titta var han grävt. Han var fortfarande på väg mot plinten för att titta, men hann aldrig fram innan han fick smällen. Han såg inte macheten förrän han fick hugget. Det

var först när han låg på backen som han såg macheten tydligt. Han koncentrerade sig enbart på att ta sig ifrån platsen efteråt. Han trodde han skulle dö. Han kände hur det bara pressade ut blod. Han var rädd att han skulle stupa mellan husen och bli liggande. Han ville bara hem för att kunna ringa ambulans. Han är säker på att Alf Larsson sa "vill du dö?" Peter Ahlqvist skrek "nej" tillbaka.

De hade inte pratat med varandra på två år och han ville undvika Alf Larsson. Det har varit mycket bråk mellan Alf Larsson och andra grannar under senare år. Han har sett vad som skrivits i Messengergruppen. Han har själv enbart varit inblandad i en incident när Alf Larsson parkerade in honom och skrivit om det i gruppen. Peter Ahlqvist gjorde själv inget som kunde uppfattas som hotfullt. Alf Larsson var hysterisk och otäck och har tidigare hotat honom. Han var vansinnig då också. Han var arg och skrek att Alf Larsson skulle gräva ned honom. Det var för två år sedan och efter det har Peter Ahlqvist hållit låg profil. Om det gått till så som Alf Larsson sagt – att Alf Larsson stod vid plinten – så skulle han aldrig gått fram till honom.

Han har inte längre någon känsel från ärret och uppåt i huvudet. Muskelnerna i nacken fungerar inte. Han kan inte arbeta med armarna uppåt. Han arbetar som montör av luftvärmepumpar och det går inte bra. Han mår inte bra av det som hänt. Han tänker på det morgon och kväll och händelsen är med honom hela tiden. Han har alltid koll på Alf Larssons hus och vad som händer där.

Alf Larssons berättelse

Från rekonstruktionsfilmen

Han såg Peter Ahlqvist komma mot honom och fick en obehaglig känsla. På väg fram till honom frågade Peter Ahlqvist: "Är det mitt vatten som går där". Alf Larsson tog upp macheten. Han höll den i handen. Sen tog Alf Larsson tag i Peter Ahlqvist och höll honom runt nacken och knuffade honom bakåt så han kom åt macheten som han fortfarande höll i. Peter Ahlqvist ramlade omkull. Alf Larsson frågade: "Vill du ha spö?" Alf Larsson sa: "Nej" Alf Larsson sa: "Då får du gå härifrån". Peter Ahlqvist höll sig för nacken. Han minns inte exakt var han hade macheten från början men det var någonstans bakom honom. Efteråt stod han med macheten i handen. Han tänkte aldrig på att han hade macheten i handen när han knuffade Peter Ahlqvist. Han märkte aldrig att macheten stötte i honom. Han såg att det kom blod från nacken efteråt.

Han bestämde att han skulle göra en polisanmälan mot Peter Ahlqvist. Han gick i väg mot sitt hus och upptäckte att han fortfarande hade macheten i handen. Han tänkte att han inte kunde gå in med den i huset där sonen var så han kastade in den i ett buskage och åkte mot Karlstad.

Kompletterande frågor

Macheten låg i boden till hans hus när han flyttade in för länge sedan. Han har använt den till att skära rötter och isolering. Den är vass för han har slipat den. Vid det här tillfället använde han den till att skära rötter när han grävde. Vid alla tillfällen han grävt plint har han fått skära av rötter. Det var

fingertjocka till tumtjocka rötter. När han såg att Peter Ahlqvist kom emot honom greppade han macheten för att det var den grejen som låg närmast honom där han stod. Han tyckte att Peter Ahlqvist såg aggressiv ut när han vevade med armarna och hade något i handen. Alf Larsson ser dåligt. Han tyckte det lät hotfullt när Peter Ahlqvist skrek att det var hans vatten.

Han var medveten om att han tog upp macheten men sedan tänkte han inte på att han höll i den förrän han skulle åka i väg. Han höll på att gräva och var väldigt andfådd för att han hade hälsoproblem. Han tog första bästa föremål för att försvara sig och det var macheten. Han kände att det var hotfullt eftersom Peter Ahlqvist gick snabbt och svängde med armarna rakt mot honom. Han trodde Peter Ahlqvist skulle ge sig på honom. Det var ett fysiskt hot och han själv mårde dåligt eftersom han hade en propp i lungan och var andfådd. Peter Ahlqvist borde ha sett att han hade en machete i handen. Han vet inte hur det kommer sig att Peter Ahlqvist ändå gick emot honom. Han var medveten om att han hade macheten i handen när han knuffade Peter Ahlqvist bakåt. Han tänkte inte alls på vad som hände. Han har inte använt macheten för att försvara sig mot Peter Ahlqvist. Det var olyckligt att det blev en skada. Det var en händelse som tog sekunder och det som hände kan han inte förklara eller var medveten om. Först när han såg att det kom blod förstod han att han träffat Peter Ahlqvist med macheten. När Peter Ahlqvist låg ned och han frågade om Peter Ahlqvist ville ha spö förstod han inte att han träffat med macheten. Det stämmer inte att han sa: "Vill du dö?". Han gjorde inget för att ta reda på vad som hänt med Peter Ahlqvist. Han förstod att det var han som orsakat skadan. Han hade sinnesnärvaro nog att följa Peter Ahlqvist med blicken så han inte skulle ramla efter det som hänt. Han skulle polisanmäla att han blev hotad och angripen av Peter Ahlqvist och det var därför han åkte i väg. Han vet inte varför han i inledande förhör sa att han använt en spade. Han minns inte varför hans sa så och berättade så detaljerat om spaden. Han kan inte förklara varför han slängde macheten i buskaget. Han tänkte inte på att han slängde den. Det enda han tänkte på var att han inte skulle gå in med den till sin son.

Det har varit bråk med Peter Ahlqvist tidigare för ett par år sedan. Det stämmer att de inte har haft kontakt på ett par år eller mer.

Han har klickat på videoklipp som kommer upp på hans telefon. Det är klipp som läggs ut på Youtube. Det är rent underhållningsvärde. Han har tittat på sådana klipp länge. Det är inte några instruktioner om hur man inte ska göra i en rättegång och liknande.

Det har gått ut pengar från hans konton när han suttit häktad. Det är hans fru som tagit ur pengar. Han har inte tänkt gå i pension i närtid. Han vill jobba så mycket han kan men om några år ska han gå i pension.

Vittnenas berättelse

Eva-Lena Ahlqvist, (Peter Ahlqvists fru)

Peter Ahlqvist kom och sa att Alf Larsson höll på att börja gräva där deras vattenledning gick. Han gick för att säga att han inte kunde gräva där vattenledningen går. Peter Ahlqvist var inte arg men han ville gå över och prata. Hon fortsatte greja utomhus och plötsligt kom Peter Ahlqvist springande och höll sig för nacken. Han sa att hon skulle ringa ambulans för att han blivit huggen i huvudet med en machete. Hon trodde först han skojade. Han höll hårt mot såret och sa att släpper jag så dör jag – det pulserar. Hon såg hur blodet droppade när han sprang över altanen. Det var blod på kläderna. Peter Ahlqvist berättade för henne att Alf Larsson sagt "ska du dö?". Hon ringde nästan direkt 112 och hämtade en handduk för att få tryck på såret. Han vägrade släppa taget runt såret och sa: "Det pulserar, det pulserar". Det var först när polisen kom som han släppte taget och polisen tog över. Peter Ahlqvist har redan innan denna händelse undvikit Alf Larsson och varit lite rädd för det har hänt en hel del.

Hans Byberg

Han var första patrull på plats efter larm om att någon blivit attackerad med en machete. Kvinnan tryckte en handduk mot målsägandens huvud. Han försökte lätta på handduken och titta efter hur såret såg ut men det blödde så mycket att de lät bli. Peter Ahlqvist sa att han gått för att prata med Alf Larsson om att han grävde vid vattenledningen. Han gick till sitt garage och kom utrusande med en machete och skrek "nu ska du dö". Peter Ahlqvists sprang mot sitt hus och frun kom ut. Frun berättade att det varit trakasserier från grannen tidigare. Peter Ahlqvist var lugn och svarade på frågorna.

Ivan Sokolowski

Han är polis och var på brottsplatsen den 28 juli 2023 för att kontrollera om det fanns rötter under plinten som Alf Larsson gjutit. De spettade upp betongplinten och kontrollerade i hålet och marken runt och de kunde inte hitta några rötter som skulle behövt skäras av.

3.3 Tingsrättens bedömning

Hur har händelseförloppet sett ut?

I brottmål krävs för en fällande dom att domstolen genom den bevisning som lagts fram i målet finner att det har blivit ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som åklagaren har påstått. Det ska alltså var uteslutet att det gått till på annat sätt än vad åklagaren gjort gällande.

Inledningsvis konstaterar tingsrätten att parterna har berättat om två helt olika händelseförlopp. Peter Ahlqvist har uppgett att han gick mot plinten när Alf Larsson kom springandes mot honom och direkt utdelade ett huggande slag mot honom, lite från sidan som träffade i bakhuvudet och att han föll framåt. Alf Larsson har i stället uppgett att han stod vid plinten och att det var Peter Ahlqvist som kom gående emot honom, att Alf Larsson upplevde att han såg hotfull ut och därför tog upp macheten. Alf Larsson tog ett steg fram och la armen på Peter Ahlqvists skuldra. I sin högra hand höll Alf Larsson macheten, bakom Peters nacke. Sedan knuffade Alf Larsson Peter Ahlqvist i bröstet med sin vänstra

underarm och då måste macheten ha råkat skära honom. Peter Ahlqvist ramlade bakåt, ned på rumpan.

Tingsrätten finner att målsäganden Peter Ahlqvist trovärdigt berättat om händelsen. Han har genom hela förundersökningen, vid rekonstruktionen och vid huvudförhandlingen hållit fast vid samma berättelse. Berättelsen är detaljerad och innehåller inte motsägelsefulla eller svårförklarliga moment. Peter Ahlqvists berättelse vinner stöd av åklagarens övriga bevisning. Det är utrett att Peter Ahlqvists DNA återfunnits på den bortkastade macheten, hans berättelse är förenlig med rättsintyget och med vittnena, Eva-Lena Ahlqvists och Hans Bybergs, uppgifter om vad Peter Ahlqvist berättade i direkt anslutning till händelsen. Tingsrätten finner att det genom den bevisning som åklagaren lagt fram är ställt utom rimligt tvivel att det gått till så som Peter Ahlqvist uppgett.

När tingsrätten prövar bevisningen mot Alf Larssons version för att pröva om hans uppgifter förklarar åklagarens bevisning finner tingsrätten att Alf Larssons berättelse innehåller en rad svårförklarliga moment. Först framstår det som osannolikt att Peter Ahlqvist, som inte haft kontakt med Alf Larsson på åtminstone två år, skulle gå fram emot Alf Larsson när denne tog upp en machete och höll i handen. Blodfläckarna i gräset ger inte heller stöd för att händelsen skett vid plinten så som Alf Larsson uppgett. Alf Larssons uppgifter om att han hade macheten med vid plinten för att skära bort rötter, motbevisas även av film från polisens kontroll av marken vid plinten samt av Ivan Sokolowskis uppgifter. Hela händelsen, så som Alf Larsson berättat, framstår också enligt tingsrättens mening som helt osannolik. Det är inte troligt att Alf Larsson hållit macheten genom hela händelsen med eggen uppåt på det sätt som Alf Larsson beskrivit och som skulle vara en nödvändighet för att Peter Ahlqvist överhuvudtaget skulle kunna skära sig på eggen. Vid synen konstaterade tingsrätten att macheten inte är så vass att den kunnat orsaka den allvarliga skada på Peter Ahlqvist genom en knuff mot eggen. Tingsrätten konstaterar i det sammanhanget att Rättsmedicinalverket endast haft tillgång till bilder av macheten. Det är vidare fullständigt ologiskt att Alf Larsson efter att han förstått att han skadat Peter Ahlqvist med macheten skulle åka till polisen för att polisanmäla Peter Ahlqvist för olaga hot. Det är vidare mycket besvärande för Alf Larsson att han kastat i väg macheten i ett buskage innan han lämnade platsen. Ännu mer besvärande är det att han därefter vid två tillfällen varav vid det första förhöret detaljerat visat och berättat för polisen att han använt en spade och att det var på den som Peter Ahlqvist skadade sig. Det är inte heller troligt att Peter Ahlqvist har hört fel på "Ska du dö?" och "ska du ha spö?".

Tingsrätten finner att den berättelse som Alf Larsson lämnat är tillrättalagd och ska lämnas utan avseende. Sammanfattningsvis finner tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att händelseförloppet gått till på det sätt som Peter Ahlqvist berättat om. Vid den slutsatsen finns det inte anledning att pröva den invändning om nödvärn eller putativt nödvärn som Alf Larsson gjort. Åklagaren har således styrkt händelseförloppet i gärningsbeskrivningen.

Alf Larsson har haft uppsåt att döda Peter Ahlqvist

Frågan som tingsrätten nu har att ta ställning till är om Alf Larsson haft uppsåt till att döda Peter Ahlqvist. Om tingsrätten svarar nej på den frågan kan inte Alf Larsson dömas för försök till mord utan en bedömning ska göras om brottet i stället ska bedömas som grov misshandel.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Av det händelseförloppet som tingsrätten ovan funnit är utrett framgår att Alf Larsson stod vid eller i sitt garage när han såg att Peter Ahlqvist kom gående mot plinten. Det är utrett att Alf Larsson tog med sig macheten och hade den i handen skynd för Peter Ahlqvist när han gick emot honom. Tingsrätten finner att Alf Larsson åtminstone då – vid tillfället när han såg Peter Ahlqvist komma gående – planerade dådet. Att Alf Larsson dagen före tittat på Youtubeklipp med olika titlar om hur man inte ska göra i en rättegång och när polisen får stoppa en person, kan inte enligt tingsrättens mening läggas till grund för att dådet planerats redan dagen före.

Hugget, med macheten, som vägde 626 g och var en halv meter lång, var så kraftfullt att målsägaren föll omkull, och utgör enligt tingsrättens mening en konkret fara för dödlig utgång. Av rättsintyget framgår att skadan varit direkt livshotande om hugget – utan att anbringa en större kraft – träffat mindre än en centimeter annorlunda och skadat kotartären. Även den skadan som Peter Ahlqvist nu fick har kunnat vara livshotande om han inte hade turen att hans fru var hemma och att han snabbt fick tryckförband och vård. Det våld som Alf Larsson utdelat mot Peter Ahlqvist har alltså, som tingsrätten funnit ovan, inneburit en konkret fara för dennes liv. Tingsrätten anser att det är uppenbart att Alf Larsson haft ett direkt uppsåt att orsaka Peter Ahlqvist mycket allvarliga skador eller död.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det är utrett utom rimligt tvivel att Alf Larsson haft näst intill ett direkt uppsåt att döda Peter Ahlqvist. Alf Larsson ska därför dömas för försök till mord i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning.

Det särskilda yrkandet om att den beslagtagna macheten ska förverkas är lagligt grundat, medgivet och ska bifallas.

3.4 Skadestånd

Alf Larsson har genom brottet allvarligt kränkt Peter Ahlqvists personliga integritet. Han ska därför betala kränkningsskadestånd till Peter Ahlqvist. Peter Ahlqvist har yrkat ersättning för kränkning med 250 000 kr. Tingsrätten anser att omständigheterna kring gärningen och praxis på området medför att skälig ersättning för kränkning är något lägre än yrkat belopp och ska bestämmas till 200 000 kr.

Peter Ahlqvist har tillfogats en allvarlig skada i bakhuvudet och nacken. Han har varit helt sjukskriven från dag för brottet till den 27 augusti 2023 och sedan sjukskriven på halvtid fram till den 10 september

2023. Peter Ahlqvist arbetar som egenföretagare med montering av värmepumpar. Han har velat komma tillbaka till sitt arbete så snart det varit möjligt, men han är ännu inte helt återställd och kan inte arbeta med armarna över huvudet. Ersättning för sveda och värk ska utgå för en akut sjukdomstid som normalt motsvarar en tid då personen varit sjukskriven och bestämmas till 700 kr per vecka. Tingsrätten anser att en skälig ersättning är full ersättning för fem veckor när Peter Ahlqvist varit fullt sjukskriven och halv ersättning för tiden därefter. Det innebär att Alf Larsson ska betala ersättning för sveda och värk med 5 950 kr.

Om räntan råder inte tvist.

Peter Ahlqvist har förbehållit sig rätten att senare få framställa anspråk om ersättning för lyte och men. Tingsrätten konstaterar att ett sådant förbehåll inte behövs eftersom domens rättskraft inte hindrar att skadeståndstalan gällande lyte och men förs för tid efter dag för huvudförhandling. Domstolen kan inte heller i domslutet förfoga över domens rättskraft.

3.5 Kvarstad

Tingsrätten har den 10 oktober 2023 förordnat om kvarstad på 258 400 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 19 juli 2023 tills betalning sker för att Peter Ahlqvists skadeståndsanspråk kan antas bli täckt vid utmätning. Tingsrätten anser att det skäligen kan befaras att Alf Larsson kommer att undandra sig det skadestånd som nu dömts ut. Vad Alf Larsson uppgett om att han har en stor framtida pension från norska staten att vänta om ett antal år förändrar inte tingsrättens bedömning. Skälen för kvarstad uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för Alf Larsson eller för något annat motstående intresse. Tingsrätten har ovan funnit att skadeståndet ska bestämmas till ett något lägre belopp än vad som yrkats. Kvarstaden ska därför nu bestå av så mycket som kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden i övrig del ska hävas. I den del kvarstaden ska bestå ska den gälla till dess två månader förflutit efter det att domen vunnit laga kraft.

3.6 Åtalspunkt 2

Fredrik Johanssons berättelse

Han skulle göra rent på uppfarten och flyttade därför på sin mammas bil och ställde den på allmänningen. Alf Larsson kom åkande i hög fart med sin SAAB. Alf Larsson stannade och vevade ned rutan och sa att han skulle sticka kniven i honom. Alf Larsson upprepade det och sa att om han inte flyttade bilen skulle han sticka kniven i honom. Fredrik Johansson sa att han bara skulle blåsa av uppfarten. Alf Larsson skrek: "Det skiter jag i -Du kan kolla upp mig. Kolla upp reg.numret så ser du vad jag är kapabel till." Sen sa han igen "Är den inte borta när jag kommer tillbaka ska jag sticka kniven i dig". Det var inget långt händelseförlopp. Han har mått dålig av det som hände. Han trodde aldrig det

kunde bli en så stark reaktion när han parkerade en bil på ett ställe som inte ens var Alf Larssons tomt. Han och Alf Larsson har tidigare pratat om att det var ok att köra där ibland om han har släp. Det har varit diskussioner om marken och det är en väldigt smal väg. Alf Larsson har ändå försökt spärra av vägen men det har inte varit hot tidigare. Nu var han jätteaggressiv. Han vet inte om Alf Larsson sa två eller tre gånger att han skulle sticka kniven i honom. Alf Larsson satt i bilen hela tiden när han skrek till honom. När Alf Larsson åkt flyttade han bilen och ringde sin sambo och till Patrik Karlsson och berättade. Sen gjorde han en polisanmälan. Ingen annan såg eller hörde händelsen.

Alf Larssons berättelse

Han skulle åka till återvinningscentralen och såg att det stod en bil parkerad på en plats där det inte får stå någon bil. Han såg att Fredrik Johansson stod bredvid och trodde att han tänkte börja parkera där. Han har pratat med länsstyrelsen och det är förbjudet att stå där. Han sa till Fredrik Johansson: "Du får se till att flytta bilen annars går jag vidare med detta". Han var inte särskilt irriterad. Han har inte sagt att han skulle sticka kniven i Fredrik Johansson. Han vet inte vad detta handlar om och han visste inte att det fanns en polisanmälan mot honom förrän han greps i det andra ärendet.

Vittnena har i huvudsak uppgett följande

Vittnet Patrik Karlsson

Han såg inget av själva händelsen men han har fått den återberättad av Fredrik Johansson. Han kom till Fredrik Johansson och märkte att han var väldigt skräddad. Det var just efter att det hänt. Fredrik Johansson berättade att han skulle göra fint på uppfarten och hade parkerat en bil där Alf Larsson inte tyckte att man fick stå. Alf Larsson hade sagt att han skulle sticka kniven i Fredrik Johansson och att Fredrik Johansson skulle söka på registreringsnumret för att se vad Alf Larsson var kapabel till. De skulle ha dop senare under dagen och de kom hela tiden att tala om händelsen under dopet. Fredrik Johansson vågade inte vara ensam hemma med barnen efteråt. Han kom med barnen till jobbet och ville inte vara hemma. Hans rädsla har direkt koppling till den här händelsen. Det stämmer inte att han sagt till polisen att han sett hela händelsen.

Vittnet Ann-Sofie Nilsson (Fredrik Johanssons sambo)

Det var dagen de skulle ha dop och hon var inte hemma. Fredrik Johansson ringde och var skräddad och sa att Alf Larsson hade hotat honom. Han sa att han höll på att blåsa av uppfarten och att Alf Larsson kom med sin bil. Alf Larsson sa att Fredrik Johansson skulle flytta på en bil som han ställt längre bort. Om han inte flyttade på bilen så skulle Alf Larsson sticka kniven i honom. Fredrik Johansson sa lugnt att han skulle bara sopa av uppfarten och att han snart var klar. Då sa Alf Larsson att han skulle åka en sväng och om bilen inte var flyttad så skulle han sticka kniven i honom. Alf Larsson sa också att han kunde kolla upp honom och kolla reg.numret så såg han vad Alf Larsson var kapabel till. De skulle ha dop och Fredrik Johansson var inte riktigt närvarande i början. Han var rädd och skräddad och visste inte hur han skulle hantera det. De närmsta dagarna ville han inte vara ensam hemma med barnen eller vara ute med barnen.

Tingsrättens bedömning

Det är utrett att det endast var Fredrik Johansson och Alf Larsson som var på platsen när händelsen inträffade. Det är frågan om en "ord mot ordsituation" utan skriftlig bevisning där tingsrätten först har att värdera målsägandens berättelse och därefter pröva om den vinner stöd av vad Fredrik Johansson uppgett för vittnena och hur han agerat i anslutning till händelsen. Tingsrätten anser att målsäganden Fredrik Johansson har berättat trovärdigt om händelsen. Hans berättelse vinner fullt stöd av vad vittnena har uppgett om vad Fredrik Johansson sagt i direkt anslutning till händelsen. Ann-Sofie Nilsson och Patrik Karlsson har båda berättat om hur rädd och skrädd Fredrik Johansson var i flera dagar efteråt och att han inte hade förmåga att vara mentalt närvarande på familjens dop senare under dagen. Omständigheten att Fredrik Johansson gjorde polisanmälan i anslutning till händelsen – två månader före händelsen i åtalspunkt 1 – ger i viss mån ytterligare stöd åt Fredrik Johanssons trovärdighet. Sammantaget anser tingsrätten att åklagaren har lagt fram så mycket bevisning att åtalet är styrkt. Alf Larsson har berättat om händelsen och uppgett att han skulle ha sagt "flytta bilen annars går jag vidare med detta". Tingsrätten anser inte att det finns utrymme att det skulle ha misstolkats till att avse "flytta bilen annars sticker jag kniven i dig". Vad Alf Larsson uppgett förtar alltså inte värdet av åklagarens bevisning. Alf Larsson ska dömas för olaga hot i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning.

Skadestånd

Alf Larsson döms för olaga hot mot Fredrik Johansson. Genom brottet har Alf Larsson kränkt Fredrik Johanssons personliga integritet på så sätt att han har rätt till kränkningsskadestånd. Fredrik Johansson har yrkat skadestånd för kränkning med 20 000 kr jämte ränta. Tingsrätten finner dock utifrån omständigheterna vid gärningen och praxis på området att ett skäligt kränkningsskadestånd uppgår till 10 000 kr jämte yrkad ränta.

3.7 Påföljd

Alf Larsson döms nu för försök till mord och olaga hot. Av helt avgörande betydelse för straffvärdet är försöket till mord. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2021 s. 32 funnit att utgångspunkten för straffvärdet vid mord ska anses vara fängelse i 16 år. För att längre straff än så ska dömas ut måste omständigheterna vara försvårande. I samma rättsfall konstaterar Högsta domstolen att formen av uppsåt är av stor betydelse för bedömningen. Ett brott som begås med avsiktssuppsåt har normalt ett högre straffvärde än brott som begås med likgiltighetsuppsåt (NJA 2021 s. 32 punkt 31). Som tingsrätten funnit ovan har Alf Larsson agerat med direkt uppsåt att allvarligt skada eller till och med döda Peter Ahlqvist. Han har varit helt likgiltig inför effekten att Peter Ahlqvist kunde dö. Tingsrätten finner att Alf Larsson uppsåt gränsar till avsiktssuppsåt som i sig skulle tala för att livstids fängelse skulle aktualiseras om brottet fullbordats. Av utredningen framgår att brottet var förhållandevis nära att

fullbordas om hugget träffat mindre än en centimeter annorlunda. Någon ytterligare kraft i hugget hade inte varit nödvändig. Nu har dock inte brottet fullbordats varför straffvärdet ska vara lägre (jfr. bl.a. NJA 2015 s. 702). Tingsrätten finner att straffvärdet är fängelse i 12 år. Tingsrätten har inte funnit några försvårande eller förmildrande omständigheter vid bestämmandet av straffvärdet eller straffmättningsvärdet.

Det antecknas att tingsrätten inhämtat ett läkarintyg enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål m.m. Av läkarintyget framgår att det inte förelåg någon allvarlig psykisk störning vid gärningen eller vid undersökningen. Mot bakgrund av vad som nu sagts och det höga straffvärdet kan inte någon annan påföljd än fängelse komma i fråga. Alf Larsson ska alltså dömas till fängelse i enlighet med straffvärdet, tolv år.

3.8 Häktning

Alf Larsson ska stanna kvar i häkte tills domen vunnit laga kraft eftersom det finns risk att han avviker och begår nya brott. Skälen för häktning uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för Alf Larsson eller annat motstående intresse.

3.9 Övrigt

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för brottet, ska Alf Larsson betala en avgift till Brottsofferfonden.

Det särskilda yrkandet om förverkande av i beslag tagen machete är lagligt grundat, medgivet och ska bifallas.

Den offentliga försvaren och målsägandebiträdet tillerkänns begärda ersättningar som är skäliga. Mot bakgrund av att Alf Larsson nu döms till ett långt fängelsestraff ska kostnaden stanna på staten.

Avräkningsunderlag har upprättats.

Carolina Andersson

Rätten

Rådmannen Carolina Andersson samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Carolina Andersson

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Värmlands tingsrätt senast **den 14 november 2023**.

Överklagandet ska vara skriftligt. Värmlands tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Värmlands tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Värmlands tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Värmlands tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den

överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Värmlands tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.